

Eerste zondag van de Veertigdagentijd 22 februari 2026

De veertigdagentijd confronteert ons op scherpe wijze met ons zelf:

Wat ben ik voor een mens? Een mens die het leven in eigen hand neemt?

Die zelf wel bepaalt wat goed voor hem is? Die kan doen wat hij zelf wil?

Of: en dat is moeilijker in te zien: ben ik een mens zoals God mij wil zien?

Om te zien hoe ik mens van God kan zijn, is inkeer in je eigen hart nodig. En u weet: de moeilijkste reis die een mens kan maken is de weg naar binnen.

Naar warme plek in je hart waar God zegt: “zo heb ik je geschapen, zo ben je mijn beeld en gelijkenis”.

Om in te keren in jezelf, om de mens te worden zoals God jou wil zien, worden ons deze veertig dagen gegeven. We worden uitgedaagd onze roeping als mens onder ogen te zien. Wat voor mens ben ik?

In het Scheppingsverhaal wordt duidelijk wat ons kan overkomen.

God heeft een goede en mooie schepping aan de mensen toevertrouwd.

“Hier mag je wonen, zorg voor de heelheid van de schepping. Maar blijf wel af van de boom van kennis van goed en kwaad. Nu leef je onbevangen en blij onder mijn hoede. Als je weet hebt van goed en kwaad, dan kom je voor de keuze te staan. Wiens wil wil je doen: je eigen wil of Gods wil”.

Ineens is er een sluwe stem: “Als je van de appel eet aan die boom, dan pas kun je helemaal jezelf zijn. Los zijn van Hem die jou geschapen heeft.”

Het is de keuze tussen eigenmachtigheid ... én Gods tedere liefde die ons omgeeft. Als je kiest voor jezelf... dan pas kun jij helemaal je zelf zijn.

Wie kiest voor zichzelf, zet God op de tweede plaats, raakt op den duur los van God. Wat ben ik voor mens die God in ruilt voor zijn eigen ik? Wat blijft er van mij over als beeld van God, op Hem gelijkend?

Dat oerverhaal van het Paradijs – de schone schepping – is als een droom blijven leven in de wereld van vandaag.

Die droom blijft leven in een wereld die woestijn geworden is.

Want zo kun je onze wereld wel noemen: een verwoestijnende wereld.

We zien: een geschonden en uitgebuide aarde, verdeeld in machtsblokken die elkaar willen overtreffen in dreiging en supermacht, een wereld waarin mensen zich niet meer veilig voelen en zichzelf overschreeuwen. Nu kunnen we wel denken aan blaaskaak Donald Trump. Maar zitten er ook geen Trumpjes in ons? Minstens toch kennen we de verleiding om macht te hebben. Om me zelf te zijn door mijn eigen wil te doen.

We hoorden het verhaal van Jezus in de woestijn. Door de Geest gedreven blijft hij veertig dagen eenzaam met de vraag: wat betekent het als mens onder mensen Gods Zoon te zijn? Wat vraagt God van mij? Wat ben ik voor een mens?

De duivel, de verwarder, de uiteen gooier, wordt getekend als een apart wezen. Feitelijk zit de duivel in onszelf. De duivel is de eigenmachtigheid die greep op mij tracht te krijgen. De duivel is de verleiding het beeld van God los te laten om mijn eigen “ik” centraal te stellen.

“Als je de Zoon van God bent, maak dan van stenen brood. Dan word je de redder van de hongerende mensen, dan word je geerd om je goedheid. ”

Jezus antwoordt: “Ik leef van het Woord van God. Het woord van God dat mij straks vraagt zélf het levende brood te worden van de mensen”.

“Kom dan mee naar de tempel en ga met mij op het dak staan. Stap van het dak af de leegte in. Gods engelen zullen je dragen. De mensen zullen verwonderd naar je opkijken en je zult overtuigingskracht hebben om iedereen jouw wil op te leggen. Maar Jezus antwoordt: “Span God niet in om jouw wil te doen.

Straks zal ik aan de handen van mensen overgeleverd worden, het kruis op me nemen om het leed van de wereld weg te dragen.”

“Kom dan mee de berg op en zie alle wereldrijken in hun macht. Dat alles zal van jou zijn. Als je kiest voor mij en die God van jou op de tweede plaats zet”. Maar Jezus zegt: ‘Ik ben niet gekomen om gediend te worden maar om zelf te dienen als een slaaf die voeten wast”.

Jezus geeft die verleidelijke sluwe stem in zijn binnenste geen kans.

Als je bij het doopsel zoon van God genoemd wordt, dan moet je dat beeld in jouw binnenste vasthouden! Een mens is méér van God dan van zichzelf.

Ook wij zijn door ons doopsel méér mens van God geworden dan een mens die zorgdraagt voor ‘eigen ik’.

Als gedoopte christen is het onze roeping het beeld dat God in ons hart gelegd heeft te laten zien. Wij kunnen mensen zijn die Gods zorgzaamheid weerspiegelen, Gods liefde uitstralen, Gods vrede bevorderen. Wij kunnen zó goed als God zijn voor elkaar.

Politici in ons land zeggen openlijk: “Je mag best iets geloven. Maar achter de voordeur. Jouw geloof mag geen weerslag hebben op de samenleving.”

In de samenleving gaat het deze mensen om behoud van eigen veiligheid. Waar wordt het meest verdiend? Hoe houden we lastige mensen klein? Hoe houden we de zorg zo schraal mogelijk? Hoe creëren we een we een privé paradijsje en laten we de rest van ons land verwoestijnen?

Wat ben ik voor een mens als ik daaraan meedoe? In deze veertigdagentijd oefenen wij er in ons niet te laten leiden door ‘ik -keuzes’ waardoor God op plaats twee komt. Wij oefenen ons erin om met Jezus te zeggen: hoe kan ik er zijn voor mensen die broodnodig hulp nodig hebben? Hoe kan ik het verdriet

en het leed van een ander mee dragen? Hoe kan ik dienstbaar zijn aan een vreugdevolle maatschappij waarin mensen 'mensen van God' zijn voor elkaar.

pastor Tom Buitendijk o.carm.